

Nationale parken verdienen na brede steun geen bezuiniging

Inbreng Interprovinciaal Overleg Voorjaarsnota
Mei 2025

Afspraken gemaakt, geld verdwenen

Nationale parken zijn de parels van onze natuur, die we moeten versterken. Dat is de kern van het Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030 van het Rijk. Als provincies steunen we die inzet van harte. Miljoenen mensen per jaar genieten van de nationale parken. Daarmee vertegenwoordigen deze parken niet alleen een ecologische waarde, maar ook een grote economische en culturele waarde en dragen ze bij aan de gezondheid van mensen. Bovendien is er brede maatschappelijke steun voor deze parken.

Op 14 april 2025 hebben provincies met Rijk, gemeenten, waterschappen, boeren-, recreatie- en natuurorganisaties een breed, gezamenlijk manifest ondertekend waarin ze hebben aangegeven hoe ze die parels verder kunnen ontwikkelen. Nog in dezelfde week is, tot grote verrassing van allen, het geld dat het kabinet hier de komende jaren aan wilde besteden, via de voorjaarsnota vrijwel volledig wegbezuinigd. Provincies vinden dat dit niet met elkaar te rijmen valt. Het IPO dringt er namens de provincies nadrukkelijk op aan dat deze bezuiniging zo snel mogelijk van tafel gaat. Zodat de maatschappelijke partners alsnog de mogelijkheid krijgen het manifest en het beleidsprogramma volgens afspraak uit te voeren. Waardoor de nationale parken de ontwikkeling kunnen doormaken die met elkaar is afgesproken.

Bezuiniging blokkeren ontwikkeling en staan haaks op het beleid

Nog geen jaar geleden heeft het Rijk een beleidsregel voor nationale parken vastgesteld. Daarin zijn basiseisen geformuleerd voor de nationale parken. Wanneer de nationale parken in 2030 niet voldoen aan deze eisen, kan de minister besluiten om de status van nationale parken in te trekken. Provincies vinden het noodzakelijk dat de nationale parken dan ook de gelegenheid krijgen om te voldoen aan deze basiseisen.

Het terugschroeven van de rijksbijdragen aan de – volgens het regeerprogramma indrukwekkende - nationale parken staat hier haaks op. Volgens het Samenwerkingsverband van Nationale Parken kort het Rijk de komende jaren totaal € 24 miljoen op het budget. Zo verdwijnt na dit jaar het geld voor educatie en informatievoorziening. Volgend jaar eindigen budgetten voor natuurherstel, verbetering van de biodiversiteit, spreiding van recreatiedruk en vergroening van overgangen tussen landelijk en stedelijk gebied.

Afspraken niet uit te voeren zonder rijksgeld

Provincies leveren hun bijdrage aan de nationale parken, bijvoorbeeld met de subsidiëring van het beheer van natuur in de parken. Dat zijn zij ook blijven doen na de vorige bezuiniging die het kabinet op de nationale parken heeft doorgevoerd. Maar voor de noodzakelijke versterking, waardoor parken kunnen voldoen aan de ambities en eisen die het Rijk zelf heeft verwoord in het Beleidsprogramma en in de beleidsregel, moet het Rijk ook zijn verantwoordelijkheid nemen.

Provincies, gemeenten en boeren-, recreatie- en natuurorganisaties hebben niet de financiën om dit verlies op te vangen. We willen graag weten hoe de staatssecretaris van natuur en de Tweede Kamer denken dat dit pas ondertekende manifest en het beleidsprogramma uit te voeren zijn zonder het geld dat nu rigoureus is wegbezuinigd.

Wij verzoeken uw Kamer om initiatief te nemen om deze bezuiniging terug te draaien. Anders komt er van de mooie woorden en voornemens niets terecht.